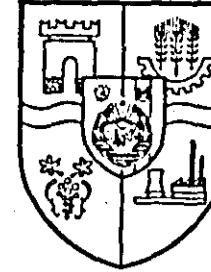

Acăra roșie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN SI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Anul XXXVII

Nr. 10 662

4 pagini 30 bani

Simbătă

6 septembrie 1980

Vizita oficială în țara noastră a președintelui Republicii Elene, Constantin Karamanlis

Vineri, președintele Republicii Elene, Constantin Karamanlis, a făcut o vizită la Muzeul satului și de artă populară, care reunește, într-o sinteză impresionantă, construcții țărănești, obiecte de artă populară din toate zonele etnografice ale țării.

Președintele Constantin Karamanlis se interesează de vechimea și proveniența expozițiilor, are cuvinte de admirare pentru talentul și ingeniozitatea creatorilor populari români, apreciază grijă cu care sunt păstrate și săcute cunoștuțe comorile tradiționale ale poporului nostru.

Președintele Constantin Karamanlis s-a întreținut într-o atmosferă cordială cu diplomații prezensi.

Astăzi, în jurul orei 9,45, posturile de radio și televiziune vor transmite direct de la Aeroportul Internațional București-Otopeni ceremonia plecării președintelui Republicii Elene, Constantin Karamanlis, care la invitația președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a efectuat o vizită oficială în țara noastră.

ÎN ZIARUL DE AZI

În intimpinarea celui de al doilea Congres al consiliilor populare: Priorități pe agenda de lucru a organelor locale • Programul competițiilor sportive • Mica publicitate • Din județ... de pretutindeni • Rebus • Programul săptăminal TV • Actualitatea internațională

Cu toate fortele la executarea lucrărilor agricole!

Recomandările comandamentului agricol județean

Joi seara a avut loc ședința comandamentului agricol județean care a analizat stadiul desfășurării lucrărilor agricole din campania de toamnă și a stabilit măsuri corespunzătoare. Redăm mai jos principalele aspecte ce s-au desprins la această ședință.

• Se constată rămâneri în urmă la recoltat, deoarece nu sunt întocmite grălice la fiecare lucrare în parte. La recoltatul florii-soarelui, de exemplu, în timp ce unității ca IAS Urvini, „Scîntea” și altele sunt avansate, multe cooperative agricole nici nu au demarat această lucrare, specialiștii neurmărind în permanență starea coacerei capitolelor, umiditatea se-mintelor.

• De la 1 septembrie a început recolțatul speciei de zahăr, fiind adunate deja rădăcinile de pe 190 ha. La această cultură nu se admite depășirea graficelor de recoltat stabilite cu întreprinderea pentru industrializarea speciei de zahăr, dar nici să nu se strângă cantități mai mici decât cele prevăzute în grălice. Trebuie intensificat trolerul fasolei boabe, întrucât din

908 hectare s-au realizat mai puțin de 300 hectare. Mari rămâneri în urmă se semnalizează la CAP Finile, Frumușeni, Peleșa „Avinițul”, „Ogorul” și altele.

• Se cer luate măsuri urgente pentru impulsionarea recolțării legumelor, cartofilor, fructelor, comandamentele agricole locale asigurând forță de muncă sporită, practic întregă siflare a satelor. Să fie continuante tratamentele chimice necesare la tomate, în vederea producerii de recolte mari și de calitate, pe o perioadă cit mai îndelungată de timp.

• O importanță deosebită trebuie să se acorde asigurării unor cantități sporite de furaje, deoarece în unele unități se constată că nu s-au adunat și depozitat numai siloul sau silozul, dar nici palele, mal existând de strins aceste furaje pe 9850 hectare. De asemenea, în unele consiliuri unice, cum este și cel din Mișca, s-a întîrziat mult costul siloului.

• Comandamentul agricol județean recomandă ca în

Constructorii să-și onoreze obligațiile

Cu toate că ne-am așteptat ca în luna august sănările noilor investiții din județul nostru să cunoască o concentrare mai mare de forțe și să se obțină realizări superioare în raport cu media lunilor anterioare, rezultatele înregistrate nu confirmă acest lucru, dimpotrivă. Ca urmare, planul total de investiții al județului a fost îndeplinit, pe opt luni, doar în proporție de 81,3 la sută. E adeverat că la construcții-montaj realizările au fost superioare perioadei anterioare, reflectând activitatea mai fructuoasă a constructorilor, dar pe ansamblu nici aci realizările nu depășesc 80 la sută din plan. Această situație se reflectă în nivelul îndeplinirii planului de către fiecare unitate de construcții. Dacă până luna trecută aveam cel puțin două unități care și îndeplineau planul perioadei, după opt luni o singură unitate (din categoria celor mai mici) și-a îndeplinit sarcinile, lată, de altfel, situația îndeplinirii planului de construcții-montaj, pe opt luni, la principali constructori (în procent):

1. Sânierul IJGCL	101,7
2. Grupul de sănieri TMUCB	89,2
3. Sânierul ICIM Brașov	87,1
4. Grupul de sănieri TCCh Cluj-Napoca	86,5
5. ICMI	86,2
6. Grupul de sănieri TC Ind. Timișoara	71,7
7. Sânierile TCIP	63,6

Comparând situația actuală cu cea pe săptămînă constatăm că nu ce privește „ordinea” unităților n-a survenit

nici o modificare, s-au schimbat însă proporțiile. În timp ce Grupul de sănieri al TC Ind. și ICMI înregistrează creșteri de 5,7 și respectiv 2 la sută — ceea ce demonstrează că realizările din august sunt superioare mediei din lunile anterioare — celelalte unități reduc proporția îndeplinirii planului sau o mențin scăzută. Aceasta demonstrează că nu toți constructorii s-au străduit să folosească

Investițiile

că la maximum capacitatea de producție de care dispun, că au răspit forțe și mijloace tocmai în perioada cea mai „fertilă” pentru acest sector.

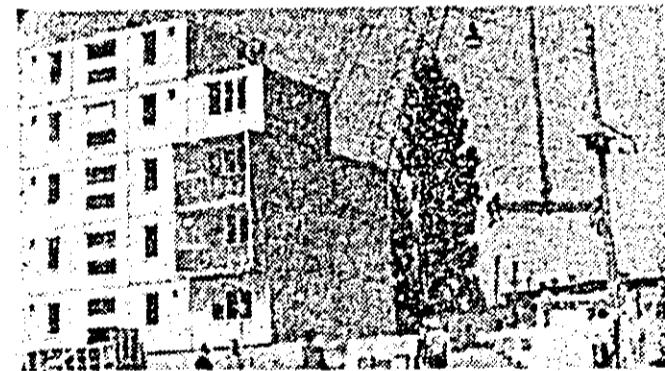
Ce sarcini prioritare ne stau în față în perioada următoare în primul rînd punerea în funcțiune — la termenele planificate, replanificate și restante — a tuturor capacitaților de producție și obiectivelor social-culturale. Ne referim la fabrica de bere, abatorul de păsări și fabrica de pline de pe platforma de nord-vest, secția de utilaj tehnologice și chimice de la IVA, fabrica de case, cele 560 apartamente planificate pe septembrie, spitalul județean etc.

Nu ne face placere, dar trebuie să reamintim constructorii și beneficiarii că și-au asumat niște obligații pe care nu le-au onorat, că la toate obiectivele amintite și la altele au angajat niște termene care n-au fost respectate. Consecințele sunt de jăsine înțelese — capacitatea de producție care întră în funcțiune pentru toate constructorii se realizează în aceste capacitați.

Pornind de la aceste realități, de la recentele analize făcute în toate unitățile și la toate obiectivele, organizările de partid, consiliile oamenilor muncii, sindicatele, organizațiile de șineret din unitățile de construcții și cele beneficiare au obligația de a sprijini cu toate forțele programele de recuperare a resurselor, de punere în funcțiune căci mai gravă a tuturor obiectivelor planificate, în mod cert condiții favorabile pentru îndeplinirea acestor sarcini există. Se impun măsuri severe de întărire a ordinii și disciplinelor, sub toate aspectele, pe sănieri și un sprijin mai substanțial din partea beneficiariilor.

La blocul din elemente spațiale

Au fost depășite și cele mai optimiste previziuni

Ne informam cititorii, în ziarul nostru din 30 august, că la Arad a început construcția primului bloc din elemente spațiale. Mai lipseau totuși cîteva camere și macaraua cu care se execută montajul. Între timp totul a sosit și joia la ora 14 s-a pornit acțiunea. Ieri la ora 9,30, primul tronson de zece apartamente avea deja montat parterul și două etaje. Pe sănier I-am întîlnit pe inginerul Ioan Bors, șeful de proiect.

— După cum evoluază lucrările așteptăm că astăzi după-amiază (vineri n.n.) primul tronson va fi terminat. Tot astăzi începe montajul la tronsonul al doilea și sperăm ca pînă duminică întregul bloc să fie terminat.

— Cu toate că tovarășii de la sănierul I al ICIMB, care execută montajul, îmi spuneau că blocul nu mai necesită finisajele, am văzut că totuși, se mai fac. De ce?

— E și firesc, deoarece elementele au fost transpor-

T. PETREȚIU

(Cont. în pag. a II-a)

(Cont. în pag. a II-a)

Priorități pe agenda de lucru a organelor locale

SECUSIGIU. În toate cele patru localități ale comunei, activitatea febrilă ce se desfășoară în aceste zile pe ogoare, demonstrează hotărîrea cooperatorilor, a tuturor cetățenilor de a urgența lucrările actuale, de a stringe la timp și sără plerderi recolta. „Atât la Secusigiu, Munar, Satu Mare și la Sinpetru German — ne spune primarul comunei, Constantin Cordovan, prezent în cimp. În mijlocul oamenilor — citeva sute de cooperatori recoltează sfecă de Zahăr. Altii strină recolta bogată de roșii. Numai în două zile au fost adunate și predăte 50 tone. Așa cum s-a subliniat și la Conferința Județeană a deputaților, ne străduim să organizăm exemplar lucrările, să asigurăm mobilizarea amplă a forțelor. Totuși datorită bunelui organizației, am reușit pînă la această oră, spre deosebire de aceeași per-

odă a anului trecut, să terminăm arăturile pentru grâu, să avem asigurată sămînta, împreună cu buletinile de analiză ale acestela". O activitate deosebită se desfășoară și în interiorul lo-

In Înțîmpinarea celui de al doilea Congres al consiliilor populare

calităților, unde deputații reușesc să mobilizeze un mare număr de cetățeni, în timpul liber al acestora, precum și elevi la diferențe lucrări edilitar-gospodărești. Se pregătesc, bunăoară, locurile școlilor. În vederea deschiderii nouului an de învățămînt. La Secusigiu a fost terminată sala de gimnastică, iar la Sinpetru German reparările la clădirile cetățenilor mobilizându-l la lucrările ce reclamă acum urgentă.

Legumele să fie recoltate cît mai repede

(Urmare din pag. II)

la întocmai graficele. Altele vor trebui luate în continuare. Rosile se vor transporta la fabrică sub formă de pulpa, în care scop s-a instalat o pasatrice, probele efectuate dovedind buna ei funcționare. Se prevede că se vor recolta 20-30 tone la zi, ceea ce presupune un volum mare de efort, vor participa 120 elevi de la școala generală din comună. Pentru o operativitate și mai mare la livrare și spre a se evita transporturile și manipulațiile inutile, este necesar ca CLF să asigure preluarea cartofilor de către beneficiari direct din cimp.

Si la cele două ferme legumicole de la CAP Semlac se recoltează cartofi, ceapă, roșii. În ferma nr. 5 sfîlă de la economistă Elisabeta Hay că acum se recoltează rosile de toamnă, care sunt foarte frumoase, cartofi, ceapă, ardei, peșteri și tot ce se adună să nu rămînă în stoc, să fie livrat imediat, cel mult a doua zi. De pe cele 7 ha cultivate cu roșii timpuriști, s-au

predat pentru consum întreaga cantitate — înălăță săptămîna trecută. Totuși mai sunt aici înălăță multe roșii, coapte, unele răscopate, altele căzute pe jos. „Acesta urmează să le dăm la „Refacerea”, ne spune economistă — dar pentru prelucrare trebuie să le aduñănumai cînd sunt coapte”. Or, bunul gospodar trebuie să treacă de prin grădină, să adune tot ce este copt, nu să se aștepte pînă se coace întreaga cantitate. Astfel se produc pierderi, iar fabrică — la lucrează la capacitate din lipsă de roșii. La ferma nr. 4 a început recolțatul roșilor de vară și sunt pe licitație de roșii timpuriști. „Urmează un volum mare de muncă în continuare, deoarece pe lină cele 15 ha roșii de vară, mai avem ardei din care să se recolțează acum prea puțin, coacerea fiind întîrziată, mai avem de recolțat 5 ha de cartofi, apoi vară” — ne spune seful fermei, Inginerul Silvestru Sîclovan.

Dacă pînă acum n-au fost probleme deosebite cu recolțatul, legumele fiind date în acord global cooperatorilor și altor locuitori din comună — în zilele viitoare cînd toate legumele vor ajunge la maturitate, se impune o mobili-

zare masivă de oameni și o perfectă organizare. O altă problemă este în legătură cu cintarul — mijloacele de transport trebuind să facă pentru fiecare încărcătură 16 km pînă la cel mai apropiat cîntar, întorsindu-se timp și mai ales benzina. Deoarece sunt trei ferme legumicole una lină altă — cele două de la Semlac și una de la CAP „Avintul” Pecica — se impune ca CLF să la măsură de a instala un cîntar într-un loc cînd mai apropiat de acestea.

Recomandările comandamentului

(Urmare din pag. II)

• Necare seara președinții consiliilor unice agroindustriale să analizeze cu simț de răspundere felul cum se realizează graficele de lucru, cum se îndeplinește obligațiunile la fondul de stat, la produsele ce se livrăză.

• Totodată, trebuie intensificat ritmul arăturilor de vară, care mai sunt de efectuat pe aproape 15000 hectare, îndeosebi în consiliile unice Vînga, Sîntana, Sîcula și altele. Paralel, să se asigure pregătirea terenului pentru însămînatul culturilor turăjere care să se execută pe aproape 5000 hectare, însă ritmul acestor lucrări nu este satisfăcător, mai ales în cooperativele agricole care au realizat doar

29 la sută din plan. Să fie încheiate pregătirile astfel încă începînd din 10 septembrie să se treacă la însămînatul orzului.

• În această perioadă să se increze din plin și la transportul și aplicarea îngrășămintelor naturale, cunoscînd că unitățile care nu realizează programul de fertilizare cu astfel de îngrășămintă, nu vor primi reparații de îngrășămintă chimică.

• Cum în a doua jumătate a lunii septembrie se prevede a se declanșa și recolțatul porumbului, Trustul Județean SMA să ia măsuri ca pînă la jumătatea lunii curente să pună în stare de funcționare toate combinatele, inclusiv cele noi introduse în dotare.

La blocul din elemente spațiale

(Urmare din pag. II)

ducerea considerabilă a posibilităților de risipă a tuturor categoriilor de materiale). Aș putea enumera și alte avantaje cu caracter tehnic și economic, dar am să mă refer doar la unul cu caracter social — prin acest sistem circa 75 la sută dintre constructori lucrează în fabrică. Or, știm că înseamnă să lucrezi în fabrică, în spații închise, încălzite etc. și ce înseamnă să lucrezi pe sănieri.

Înălăță, deci, că și cele mai

optimiste așteptări au fost depăsite. Întregul bloc are 100 de elemente. Se montez circa trei elemente pe oră cu o echipă care face pentru prima oară o semenea treabă; una experimentată monteză patru.

Nu știu dacă nu m-am entuziasmat prea tare, cum de altfel sunt toți cei care asistă la montaj, dar cred că singura încheiere potrivită pentru acest reportaj este omagierea dărurilor și pasunilor cu care au gîndit și muncit inventatorii brașoveni, colectiv condus de inginerul Emil Moldovan, autorul acestui sistem.

Programul competițiilor

FOTBAL: Mîine au loc meciurile: UTA—UM Timisoara în cadrul diviziei B, pe stadionul UTA și în divizia C: CFR—Explormin Deva pe stadionul CFR. La Lipova partida Solfmil — Victoria Ineu. Toate meciurile încep la ora 11.

HANDBAL: Mîine la ora 10, pe stadionul Gloria partida de divizia B Chitila — Voința Odorhei.

DIRT-TRAK: Astăzi, la ora 16, pe stadionul CFR are loc concursul republican de peșteri și cupa tineretului.

sotului drag NUCU MIHUTA. Artistă emerită Elena Mihuti. (6825)

Familia Indoliată anunță cu durere închiderea din viață a bunului nostru soț tată, soț, bunic, Iraté, cununat, unchi, cuscă și verișor, GEORGE (GHITA) CIRCIU. Înmormînarea va avea loc azi, 6 septembrie, ora 15, la cimitirul Pomenitea. (6801)

Cu îninițiale sălstate de durere anunțăm închiderea din viață după o grea suferință a celei care a fost soție, mamă, soță, bunică, soacă, CATIȚA RUS. Înmormînarea va avea loc marți, 6 septembrie, ora 15, din str. Trenul nr. 109. Familia Indoliată. (6800)

Mulțumim rudenilor, prietenilor care au prezentat condoleanțe și au condus pe ultimul drum pe calea care a fost buna noastră soție, mamă, soacă și bunică, EMILIA KRAZI. Familia Indoliată. (6822)

Colegii de muncă transmit sincere condoleanțe familiei IOAN DANCU pentru decesul tatălui. (6821)

mica publicitate

VIND Renault 16, stare bună și Dacia 1300 zero kilometri. Telefon 40942, după ora 20. (6850)

VIND casă cu 2 corperi, închisă proprietate, eventual schimb bloc. Vînd dormitor plin din mahon, str. Merisi nr. 3, telefon 18863, între orele 16-20. (6555)

VIND Renault Gordini, stare bună. Telefon 45364, orele 17-19. (6634)

VIND apartament 3 camere cu garaj. Str. Poetului, bl. A 53, sc. C, ap. 16, et. III. (6681)

VIND apartament ocupabil compus din 2 camere, baie, bucătărie, hol, încăperă pentru garaj și alte anexe secundare, diverse obiecte casnice, unele pentru literărie, covor persoană „Buhare” 500x110 cm. Szabo Elisabeta, str. Caragiale nr. 35, telefon 12159 sau 30495. (6609)

VIND Dacia 1100, str. Grănicerilor nr. 18 a, între orele 17-20. (6722)

VIND Volkswagen 1300, vizibil zilnic între orele 9-18, str. Eminescu 54-56. (6791)

VIND casetofon mono și Fiat 1300. Telefon 18938, după ora 18. (6805)

VIND casă cu grădină str.

Trenul 12 și apartament 2 camere, dependințe, zona Bușteni, bl. G, sc. B, ap. 9, ambele ocupabile. (6806)

VIND cuptor electric cu 4 ochiuri, Suciu Ecaterina, str. M. Kogălniceanu nr. 3, ap. 3. (6812)

VIND radiocasetofon Asahi, Japonia, ultimul tip, nou. C. A. Vlăicu bl. Y 11, sc. C, ap. 3. (6814)

VIND dormitor în stare foarte bună. Telefon 17757. (6815)

VIND urgent Dacia 1100, vizibil zilnic, după ora 15, str. Trenul nr. 109. (6819)

VIND 60 oi merinos. Ionel Roșca Olari nr. 626. (6823)

VIND acordeon Hohner, 96-baști. Telefon 40372, între orele 15-21. (6824)

VIND Trabant 600, vizibil la Autoservică Nicălaca. Telefon 30598.

TINERI arhitecti căsătoriți, căutăm garsonieră sau apartament de închiriat, telefon 33540, după ora 16. (6892)

CAUT autoturism cu marca Mercedes, fabricat cu peste 50 ani în urmă. Informații Vaida Alexandru, str. Clujului 142. (6700)

CUMPĂR autoturism Dacia 1300 Brek sau Lada 1500. Telefon 13517, după ora 18. (6309)

PREIAU contract apartament 2-3 camere, confort I, exclus patură și Micălaca V. Telefon 13448. (6834)

CUMPĂR apartament termoizolat, bloc, 2 camere, dependințe, central. Telefon 37678, orele 8-11, 16-19. (6846)

CUMPĂR Dacia 1300, sub 45000 km. Telefon 31734. (6757)

CUMPĂR urgent Dacia Break oferte telefon 47759, duminică orele 17-21. (6781)

CUMPĂR apartament, confort, etaj, 1 sau 2 camere, preț convenabil sau schimb urgent apartament confort sporit, două camere, gaz în bucătărie, baie salantă și cu preluare contract. Telefon 47318. Între orele 13-17. (6788)

SCHIMB apartament 2 camere Bala Mare cu similar Arad. Telefon Bala Mare 7.35.75. (3/29)

SCHIMB garsonieră proprietate, centru, et. 1 doresc similar la parter, eventual bloc sau vînd. Informații telefon 1.45.72, orele 14-18. (6736)

SCHIMB 2 camere mari, doresc cameră, bucătărie, eventual bloc, Crăciun Ivan, str. Gh. Doja 1, ap. 2. (6778)

SCHIMB apartament bloc 2 camere Deva cu Arad. Informații Arad, telefon 17640, între orele 7-15, Magos. (6828)

SCHIMB apartament parter compus din cameră, bucătărie, dependințe doresc similar. Telefon 12835. (6803)

SCHIMB cameră ILLA, cen-

tral, 16 mp cu garsonieră, str. V. Alecsandri nr. 11, ap. 2 (6682)

La înălăță vîrstel de 60 ani și leșirea la pensie a soțului meu Petru Lelea, precum și înălățirile să a 39 ani de căsnicie fericită, soția Paulina îl dorește viață lungă, ani mulți și fericiti împreună cu soțul Traian Părădu, căsnică Florica, nepoata Bat Lavinița, profesoră cu soțul el ing. Bat Viorel și fiica lor Marinela, precum și familiile Măceanu Petru, Ardelean, Gh. cpt. Gherasim Ctin, Nini Gh. și Popovici Ghilă din Cuvini. (6840)

Cu ocazia înălățirii a 50 de ani de căsnicie a părinților Florea și Lenuta Orădean, nepoata Dana și copiii Dolina, Ionel, Viorica și Romi le urează multă sănătate. (6831)

Cu adință durere anunțăm moartea fulgerătoare a iubitului sol, Iraté, cununat și unchi, POLLAK EMERIC. Înmormînarea va avea loc duminică, 7 septembrie, ora 16, în cimitirul vechi evreiesc din Grădiște. (6824)

Cu înimă zdrobită de durere sănătatea multă și mulțumesc din suflet tuturor celor care au fost alături de mine prin prezență, coroane și flori în momentele grele prinținute de dispariția

Collegii de muncă transmisă sincere condoleanțe familiei IOAN DANCU pentru decesul tatălui. (6821)

Din corespondență scriitorului Ioan Slavici

Alături de vasta sa operă literară corespondență adăugă noul valent umanismului și patrotismului scriitorului săian. În 1882, cind devine membru corespondent al Academiei Române la secția de Istorie, fiind profesor de limba română și filozofie la Azilul Elena Doamna, întreprinde o călătorie în Italia prin mijlocirea lui Titu Maiorescu, pentru îngrădirea sănătății.

Două scriitori deosebit de interesante expediate lui V. Mangra, redactorul responsabil al revistei „Biserica și școală” din Arad, vorbesc pe larg despre această călătorie.

Prima scrisoare expediată din Neapole la 7 august 1882 menționează intenția scriitorului de a trece și prin Arad, dar a renunțat, pentru a ajunge mai repede în Italia.

Cea de-a doua scrisoare, care este mult mai cuprinzătoare, constituie răspunsul la rândurile lui V. Mangra, primite la Florența și cuprindă aprecieri cu privire la operele de artă din Italia, la frumusețea Florentei, „dragățul renasterii italiene”, elogii sculptură și pictură și pe reprezentanții acestora, Rafael, Leonardo, Michelangelo.

În această scrisoare Ioan Slavici își exprimă interese și păreri etnologice: „Cine-i cunoaște pe români și

face o călătorie prin Italia... acela n-o să mai zică în viață lui că este mai mult singe roman pe Tiber decât pe Olt... Indată ce al plecat de la Neapole spre Roma, tot mai des întâlnesc oameni care îl reamintesc îndeosebi pe românul de pe Valea Oltului, dinspre Sibiu, de pe Tîrnava și pe „Cimpeni noștri”.

La toate acestea, Ioan Slavici face competente reflectă lingvistice, folosindu-se de exemple din limba Italiană pe care le compară cu cuvintele corespunzătoare din limba română, precizând diferența de ordin fonetic, fapt ce dovedește fără echivoc înrudirea dintre cele două idiomuri și popoare.

În cea de-a doua scrisoare expediată din Torino la 3 septembrie 1882, Ioan Slavici săcind aprecieri asupra portului serie: „Prin centrul Italiei, mai ales la munte, și în jos spre Sicilia, cu deosebire portul femeilor e aproape ca și la noi, catința și stergarul în cap, brâu, care în cele mai multe locuri să prefacă în „mieder” și opinel. Cind treci cu trenul peste târnie și-ți vezi pe oameni la lucru, te simți curat ca pe Tîrnave. Mai inspre nord aceste costume, cum le zic ei, se pierd iar femeile sunt îmbrăcate ca niște jupișe, ca să zicem așa. Un lucru lese mai pre-

sus în uimire. Și noi avem tăranci care poartă rochii. Și rochia are și aici și acolo același croi și materiale, ca desen, sănătatea dumitale. Ele poartă niste rochii cu pieptarul scurt. Afară de acestea, speciale pieptarului la românce și lat, incit cusătura vine cam pre subtilă... Rochia româncă o vă vede și la Italiană, adică o rochie, care acoperă, iar nu scoate la iveală formele trupăști, un lucru pe care nu-l-am găsit la niște unul dintre popoarele ce le cunosc, afară de români și italiani. E chestiune de gust: gustul e același și, și formele trebuie să fie același. Numai că se poate explica și identitatea desenului, precum și a modului de a-și lega crapa pe cap, lucru pe care-l fac Italianele cam ca femeile de la Comănu și în general româncele fără de conții”.

Desi ambele scriitori sunt menționate de Pompiliu Marcea și D. Vatamanu în monografiile consacrate scriitorului, acestea n-au fost cercetate și prezentate în ceea ce au ele mai semnificativ, publicarea lor săcindu-se acum aproape un secol („Biserica și școală”, an VI, nr. 35/29 aug. — 10 sept. 1882, p. 367-368).

Prof. IULIAN NEGRILĂ

DIN JUDET DE PRETUTINDENI

„Ulonitele” din Căpâlnaș

Necesitășile vieții omenesti au determinat apariția, dezvoltarea și perfecționarea unor unele și instalații pentru prelucrarea produselor agricole. Din categoria acestora fac parte și tezaurile de lemn, care funcționau intens acum patru cinci decenii pe Valea Mureșului. Datorită condițiilor obiective de dezvoltare economică a jării noastre, a transformării sociale a agriculturii, aceste instalații și-au pierdut importanța în cadrul economiei să-

la”, ce are în partea de jos urmărit pentru securitatea uleiului. În această zonă se introduce găteala pentru „cas”, peste care va presa „popa”, o bucată de lemn de formă unui cilindru. Tezaurul său ulonita funcționează prin învățarea păgheii care acționează surubul sau sejtanul, prin a cărui rotire se poate coborî grinda de sus care apasă cu toată greutatea ei și a grăpei cu bolovani asupra bucații de lemn numită „popă”. Această parte a instalației, asemănătoare unui piston, prezintă turta de semințe de dovleac numită cas, din care se obține uleiul, astăzi de căutat în trecut, dar și în zilele noastre.

GEORGE MANEA

Valori etnografice arădene

Din cercetările efectuate în localitatea Căpâlnaș s-a desprins lăptul ed obținerea uleiului din semințele de dovleac a fost o ocupație auxiliară în cadrul gospodării jădeniști. Unii dezinători de asemenea instalații deserveau în primul rând gospodăria proprie și abia după aceea necesitășile celorlalte gospodării din această zonă. Pe de altă parte, proprietarii de tezauri său specializați mult, devenind în acest fel niște tătari, care, pe lungă munca agricolă specifică locului, erau specializați în obținerea uleiului de dovleac. În această situație se afla pînă acum 15 ani Partenie Nicorescu, care poseda o „ulonită” uriasă, de aproape 10 metri lungime, în-

Umor

— Nu cumva îl crezi pe soțul tău cind îți spune că se duce zilnic la pescuit? N-a adus niciodată nici măcar un peșteșor...

— De astăzi și cred!

* * *

— Am constatat că femeile sunt mult mai rezistente la suferințele fizice decît bărbații.

— Sintești medic?

— Sunt vinzător de întăriminte.

* * *

— Scuzăți, domnule! Probabil că pana de la pălăria mea vă impiedică să vedeli ecranul.

— Nu vă neliniștiți, doamnă. Am lăsat-o și văd perfect.

* * *

— Unchiul dumneavoasă și-a păstrat răsturnea pînă în ultima clipă?

— Nu se știe încă! Vom vedea săptămîna viitoare, cind se va deschide testamentul...

Știați că...

• Un grup de paleontologi spanioli au descoperit 115 urme de dinozauri și numeroși dinti aparținând unor animale încă neîndențificate. Săpăturile au fost făcute în localitatea Enciso, sub conducerea prof. Jorge Perez Lorente, care a declarat că este vorba de una dintre cele mai mari descoperiri în materie din Europa. Cu prilejul unor cercetări anterioare, făcute tot la Enciso, au fost scoase la iveală numeroase fosile de reptile din epoca Jurasică.

• Palatul Westminster, care adăpostește Parlamentul britanic și unde se află celebrul „Big Ben”, necesită o acțiune de renovare de mari proporții, care ar putea costa aproape 5 milioane lire sterline, se arată într-un raport dat publicitatii la Londra. Dacă nu se fac lucrări de curățire și reparatii de anvergură, avertizează raportul, „ar putea survină o deteriorare iremedabilă a condiției celei mai înfrățite clădiri din Marea Britanie”.

perechi...

vînzări-cumpărări (reg.) — Camere pentru motoare cu ardere internă... 9. ...cu o densitate scăzută în gaze. 10. Îți îți apăapele din scurt — Se aşteaptă ca să fie făcut.

Vertical: 1. Propuneți un sinonim pentru 1 vertical (pl.) 2. Bricei — Deconectare pentru rebusiștilor — Au o socoteală mai veche (sing.) 3. Se dau în spectacol. 4. Un fel de „beză” în roate (fig. sing.) 5. Scris cu sudoarel — Sunt nebuni de legăt — Prezintă un fizic acceptabil! 6. Cerere scrisă — Îți cască gura iute. 7. E primitor de felul său. 8. O figură din umbra care ne eclipsă — Partea leului (pl.) 9. Unul care să opără cu bună stînsă — Plan cu coadă 10. Întorsură a unei slări de fapt — Prezența lor te scușește de bătale de cap (pl.).

VIOREL NAGHI,

PETRE VESA

Buletin rutier

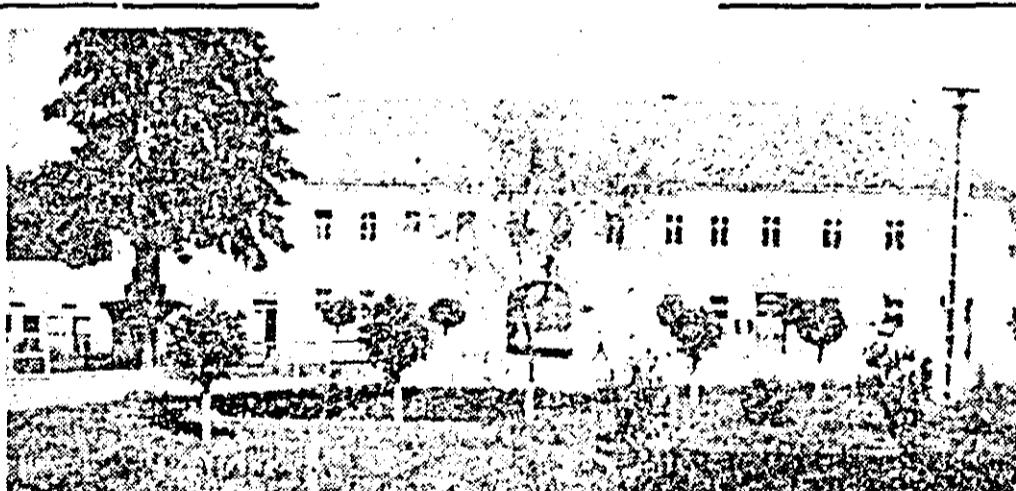
Amintim că duminică, 7 septembrie a.c. vor circula autoturismele (proprietate personală) cu număr cu soi.

*

Cu ocazia controalelor efectuate pe drumurile publice, un mare număr de conducători auto au fost găsiți conducind sub influență alcoolul. Numai în ultima săptămînă au fost depistați peste 15 asemenea șoferi,

dintre care amintim pe Iosif Valda cu autocamionul 21 — AR — 1309, Tiberiu Cludan cu autoturismul 1

— TM — 9950, Mihai Lörincz cu motocicleta Ar — 1 — 1010, Ioan Serb cu autoturismul 2 — AR — 1686 etc. Împotriva acestora s-a luat măsura reiașilor permisului în vederea suspendării pe una sau două luni și a sancțiunii contravenționale.

Hanul din Hălmagiu

În centrul Hălmagiu se poate vedea clădirea din fotografie, o clădire cu etaj, masivă, impunătoare, cunoscută sub denumirea de „biroul mare”.

Clădirea a fost în trecut martora multor evenimente de seamă din viața moșilor crișeni, pentru că în plăza din față să se înconească vestigii ale Hălmagiuului ce adunau aci mulțime mare de oameni de pe valea superioară și mijlocie a Crișului Alb, dar și din „cererul” muntoilor, de la Avram Iancu, Buzescu, Arieșeni, Albac și Cîmpeni, iar unele dintre aceste străzi, între care mai ales acela numit „al gurilor” sau „al săratului”, nu

din nici o carte de etnografie.

Dar clădirea evocă și momente dramatice din viața populației din ținutul Hălmagiuului. Astfel, în 1764 domeniul feudal respectiv trece în proprietatea familiei Bethlen, aceasta instalându-și aci reședința, deoarece clădirea, prin masivitatea și prin zidurile sale că de ceteate, trebuia să impună respect lobagilor tot mai numeroșilor. Ulterior clădirea a devenit han și stație de poștă, de unde denumirea sa de „biroul mare”.

La 15 decembrie 1849 aci avea să se petreacă un eveniment cu totul remarcabil: fiind prezent la „bulci”

în acea zi, Avram Iancu a fost arestat de jandarmi, împreună cu Iosif Boldea și Vasile Fodor și închis chiar la „biroul mare”. Dar, sub amenințarea celor 7000 de oameni prezenți la tîrg, autoritășile au ordonat eliberarea arestatului. Wolfgang Hossu, comisarul cercului Hălmagiu, arăta într-un raport către comitatul Zărand, că „numai un cuvînt ar fi fost de lipsă și toate străzile Hălmagiului erau singurate și poate ceea mai mare parte a Transilvaniei era grăbită spre o tristă răsculare” (citat de V. Buta în „Zîrldava” nr. XI/1979, pag. 684).

GH. TIRCUȘ

ACTUALITATEA INTERNATIONALĂ

Converziri româno-iugoslave

BELGRAD 5 (Agerpres). — La 5 septembrie 1980, tovarășul Constantin Dăscălescu, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., care se află într-o vizită prietenescă în R.S.F. Iugoslavia, a avut o întîlnire cu tovarășul Dušan Dragosavat, secretarul Prezidiului C.C. al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia.

Cu acest prilej, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președinte Republicii Socialiste România, s-a transmis un salut cordial și cele mai bune urări conductorilor U.C.L. și a R.S.F. Iugoslavia.

Mulțumind, tovarășul Dušan Dragosavat a rugat să se transmită tovarășului Nicolae Ceaușescu cele mai bune urări de sănătate și fericițe personale.

la din partea Prezidiului C.C. al U.C.L. și Prezidiului R.S.F. Iugoslavia.

In cadrul întâlnirii, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, a avut loc un schimb de informații asupra preocupărilor celor două părți în construcția socialistă și s-a constatat cu satisfacție evoluția mereu ascendentă a bunelor relații de prietenie și colaborare dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia, dintre cele două țări vecine și prietene, în spiritul înțelegerilor la cel mai înalt nivel.

Totodată, a avut loc un schimb de opinii asupra unor probleme ce privesc mișcarea comunistă și muncitorască internațională, precum și asupra altor probleme internaționale de interes comun.

Conferința regională de la Delhi

DELHI 5 (Agerpres). — În cîndințul de deschidere a Conferinței regionale a Commonwealth-ului, care se desfășoară la Delhi, la nivelul șefilor de stat sau de guvern, președintele Indiei, Neelam Sanjiva Reddy, a criticat tendințele protecționiste care se manifestă în ultimul împărtășit în țările industrializate occidentale. Aceste state par a nu prefera nici schimbările comerciale cu țările în curs de dezvoltare, nici ajutorul către acestea — a spus președintele Indian, care s-a pronunțat pentru eforturi susținute în vederea înfringării tendințelor de divizare „între nord și sud”.

La rîndul său, primul minis-

tru al Indiei, Indira Gandhi, a criticat țările industrializate mari consumatoare de petrol pentru preocuparea lor obsesivă de a-și asigura rezerve tot mai mari. Premierul a condamnat, de asemenea, „ritmul frenetic al curselui înarmărilor în Oceanul Indian”.

Orientul Mijlociu

BEIRUT 5 (Agerpres). — Președintele Libanului, Elias Sarkis, l-a primit pe Sami Al-Khatib, comandanțul Forței Arabe de Descurajare din Liban (F.A.D.). Au fost examinate cu această ocazie rezultatele contactelor și converzirilor pe care Sami Al-Khatib le-a avut la

BUDAPESTA. Ministerul Afacerilor Externe și al Cooperării al R.P. Congo, Pierre Nze, a efectuat o vizită oficială de prietenie în R.P. Ungaria, informeză agenția MTI, adăugind că în cursul converzirilor ce au avut loc cu acest prilej s-a procedat la un schimb de opinii privind colaborarea dintre cele două țări și o serie de probleme ale vieții internaționale.

BELGRAD. În cadrul unei sedinte — informeză agenția Tanjug — guvernul Iugoslaviei a aprobat propunerea cu privire la introducerea, în fiecare an, a orarului de iarnă — în ultima săptămînă din luna septembrie, sau prima săptămînă din luna octombrie — și a orarului de vară — începînd cu ultima săptămînă din luna martie, sau prima săptămînă a lunii aprilie.

ROMA. În funcția de primar al orașului italian Cesena a fost ales un membru al Partidului Comunist Italian — Leopoldo Lucchi. În consiliul orașenesc format după alegerile din iunie a.c. pentru organele puterii locale, comunitățile de la 20 din cele 40 de locuri.

INTreprinderea de UTILAJ TERASIER PENTRU IMBUNĂTĂȚIRI FUNCIARE PROIECTARE și EXECUȚIE DE CONSTRUCȚII

Arad, str. M. Kogălniceanu nr. 22

încadrează:

- un inginer construcțor sau hidrotehnic ca șef de șantier. Remunerarea 3640 lei,
- un inginer constructor sau hidrotehnic, șef de birou tehnic. Remunerarea între 2760-3480 lei,
- un inginer principal mecanic sau profil similar. Remunerarea între 2520-3480 lei,
- un economist principal pentru retribuire. Remunerarea între 2520-3480 lei,
- un contabil șef pentru șantier. Remunerarea 3325 lei,
- mecanici pentru motoare și depanare de utilaje,
- excavatoriști și buldozeriști,
- rutieriști, automacaragiști,
- mecanici, electricieni auto,
- sudori, fochiști, forjor,
- mecanici pentru pompe de injecție,
- strungari, vulcanizatori,
- manipulanți de materiale,
- instalatori-sanitari.

(828)

INTreprinderea de MORĂRIT și PANIFICATIE

Arad, str. 7 Noiembrie nr. 26

încadrează:

- doi încărcători-descărcători pentru produse de panificație (bărbați, absolvenți ai școlii generale),
- trei muncitori necalificați, bărbați, pentru sectorul de aprovizionare,
- opt muncitori necalificați în sectorul morărit (Arad și Lipova),
- un șef de formație P.S.I.

De asemenea recrutează tineri, băieți, în vîrstă de pînă la 19 ani, absolvenți ai treptei I de liceu, pentru calificare prin școală profesională, în meseria de morar.

Informații suplimentare la biroul personal al întreprinderii, telefon 16068. (849)

PĂRINTI,

unitățile comerțului de stat vă pun la dispoziție pentru noul an școlar, un sortiment variat de rechizite școlare — caiete, ghiozdane, pixuri, stilouri, materiale pentru desen, jocuri.

De asemenea se pot găsi toate tipurile și mărimele de uniforme școlare, de pionieri și șoimii patriei.

Procurați din timp copiilor dumneavoastră cele necesare pentru noul an școlar. (850)

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ „CONSTRUCTORUL ARAD

deschide de la 15 septembrie 1980 centrul de inițiere în gimnastică pentru copii și cursul de culturism pentru adulți.

Informații suplimentare la sediul asociației din str. Praporgescu nr. 1, telefon 3.54.84, zilnic între orele 17-19. (846)

televiziune

Sâmbătă, 6 septembrie
8.40 Ecran de vacanță: „Toate pinzele sus!”. Episodul 9. 9.30 Muzică și dansuri populare. În Jurul orei 9.45 Transmisiune directă: ceremonia plecării președintelui Republicii Elene, Constantin Kafamanlis. 10.10 Telegimnastica (reluare). 12.20 Concert educativ. 13 Mozaic cultural-artistic-sportiv. 15 Fotbal: F.C. Argeș — F.C. Bala Mare. 18.35 Săptămîna politică. 18.50 — 1001 de seri. 19 Telejurnal. 19.25 În întîmplinarea Congresului consiliilor populare. 19.45 Teleencyclopedia. 20.30 „Ușa de la baie” — comedie de Neil Simon. 21.15 Meridianele cîntecului și dansului. 22.30 Telegimnastica.

Duminică, 7 septembrie
8.30 Tot înainte. 9.05 Șoimii patriei. 9.15 Film serial pentru copii. Întimplări din Tara Curcubeului. Episodul 22. 9.40 Omul și sănătatea. 10 Viața satului. 11.45 Bucurările muzicale. Marile epoci create de... 12.30 De străjă patriei. 13 Telex. Album dumneata. 15.20 Imagini braziliene. 15.45 Șoh. 16 Telesport. 16.30 Film serial. Martin Eden. Episodul 3. 18.25 Zambila. Documentar. 18.40 Micul ecran pentru cei mici. 19 Telegimnastica. 19.15 În întîmplinarea Congresului consiliilor populare. 19.35 Gala bucurești (III). 20.45 Film artistic. Un taxi cu... ghinalon. Premieră pe teatru. Producție a studiorilor americani. 22.15 Telegimnastica.

Luni, 8 septembrie
15.30 Emisiune în limba maghiară. 18.20 R.P.D. Coreea. Prin lări lui Cenlima. 18.50 — 1001 de seri. 19 Telegimnastica.

19.20 În obiectiv: aplicarea nouului mecanism economic. 19.35 Cadran mondial. 19.55 Documentar stiințific. 20.35 Roman folclor. Prietenul nostru comun. Episodul 5. 21.30 În întîmplinarea Congresului consiliilor populare. 21.50 Întîlnirea cu opereta. 22.20 Telegimnastica.

Martă, 9 septembrie
10 Ora elevului. 11 Teatrul scurt. Ușa de la baie. 11.45 Telex. 16.05 Ecran de vacanță. Toate pinzele sus. Episodul 10. 17 Seară televiziunii bulgare. 18.25 Tribuna TV. 18.50 — 1001 de seri. 19 Telejurnal. 19.20 În întîmplinarea Congresului consiliilor populare. Seară televiziunii bulgare. 19.50 Film artistic. Cu stele în păr și lacrimi în ochi. Producție a studiorilor bulgare. 21.35 Melodii românești de ieri și de azi. 22.05 Telegimnastica.

Miercură, 10 septembrie
16 Telex. 16.05 Ecran de vacanță. Toate pinzele sus. Episodul 11. 17 Itinerare turistică. 17.20 Almanah pionieresc. 17.45 Muzică populară. 18 Campionatul balcanic de baschet masculin: România — Turcia. Transmisiune directă de la Cluj-Napoca. 18.40 Tragerea pronostică. 19.30 Film artistic. Cu stele în păr și lacrimi în ochi. Producție a studiorilor bulgare. 21.35 Melodii românești de ieri și de azi. 22.05 Telegimnastica.

Joi, 11 septembrie
10 Ora elevului. 11 Roman folclor. Prietenul nostru comun. Reluarea episodului 5. 11.55 Telex. 16 Telex. 16.05 În vîlămint-educație. 16.30 Reportaj pe glob. Secvențe mozambicană. 16.50 Viața culturală. 17.35 Ilustrate de vacanță. 18 Campionatul balcanic de baschet masculin: România — Iugoslavia (repriza a II-a).

Vineri, 12 septembrie
16 Telex. 16.05 Emisiune în limba germană. 18 Campionatul balcanic de baschet masculin: Grecia — Turcia (repriza a II-a). Transmisiune directă de la Cluj-Napoca. 18.35 La volan. 18.50 — 1001 de seri. 19 Telejurnal. Congresul consiliilor populare. 19.30 Program de cîntece patriotice. 19.45 La zi în agricultură. 20.05 Melodii populare. 20.30 Film artistic. Orașul văzut de sus. Producție a Caselor de film Unu. 22.05 Telegimnastica.

Sâmbătă, 13 septembrie
9.25 Ecran de vacanță. Toate pinzele sus. Ultimul episod. 10.20 Telegimnastica (reluare). 12 Concert educativ. 13 Mozaic cultural-artistic-sportiv. 15 Fotbal: Steaua — F.C. Argeș (divizia A). Transmisiune directă de la București. 18 Campionatul balcanic de baschet masculin: România — Grecia (repriza a II-a). Transmisiune directă de la Cluj-Napoca. 18.35 Săptămîna politică. 18.50 — 1001 de seri. 19. Telejurnal. 19.25 Perspective largi tuturor localităților țării pe calea dezvoltării și prosperității. Reportaje și interviuri. 19.45 Telegimnastica. 20.30 Film serial. Columbo. 21.40 Varietăți muzicale. 22.25 Telegimnastica. 22.40 Nocturna TV.

COLEGIUL DE REDACTIE: Crăciun Bonta (redactor șef), Dorol Zăvoianu (redactor șef adjuncț), Ioan Borșan, Aurel Darie, Aurel Hargani, Terentie Petruș, Romulus Popescu.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Arad, B-dul Republicii nr. 81. Telefone: secretariatul de redacție 1.33.02; administrația și mica publicitate 1.28.34. Nr. 40 107. Tiparul: Tipografia Arad